

Globalni kodeks ponašanja

KPMG International

kpmg.com

Sadržaj

1	Poruka rukovodstva
2	Uvod
4	Naše vrijednosti
6	Obaveze
8	Odgovornosti — primjena Kodeksa
10	Gdje da potražite pomoć
12	Poštovanje Kodeksa

Poruka rukovodstva

Naš KPMG Kodeks ponašanja je jedan od naših najvažnijih dokumenata. On jasno postavlja očekivanja etičkog ponašanja svih naših ljudi i zasnovan je na temeljima KPMG Vrijednosti i zajedničkim uvjerenjima i principima. Ove Vrijednosti ističu, prije svega, da mi postupamo sa integritetom, održavamo najviše profesionalne standarde i pružamo pouzdane savjete istovremeno strogo čuvajući svoju nezavisnost.

Naš Kodeks ponašanja određuje kako treba da postupamo kao pojedinci i kao lideri. Podstiče sve nas da postupamo kao uzori, promovišući etičko ponašanje i potvrđujući da naši sopstveni postupci odražavaju i osnažuju KPMG Vrijednosti. Najvažnije, naš Kodeks pokazuje svakom zaposlenom u KPMG-u jasan pravac kako treba da postupa ukoliko vidi ili čuje nešto što odstupa od Vrijednosti i standarda koji očekujemo.

Kodeks pruža važan okvir našim ljudima i našoj organizaciji dok poslujemo na veoma složenom, međusobno povezanom i neizvesnom tržištu. Dok naše osnovne Vrijednosti ostaju konstante i relevantne, Kodeks se razvija kako bi održao korak sa promjenama u zakonu, propisima i profesionalnoj etici. Takođe je ažuriran i dodate su određene obaveze koje se odnose na mito i korupciju, izmjene zahtjeva za nezavisnost i zastupanje javnih interesa prilikom pružanja usluga visokog kvaliteta.

Kodeks oslikava našu posvećenost kvalitetu i izvrsnosti sa dugoročnim načinom razmišljanja. Veoma je važno istaći da naš Kodeks ne postavlja samo standarde za naše zaposlene kako bi se ispunile zakonske i regulatorne obaveze — on prevazilazi samu usaglašenost sa zakonom i postavlja znatno više odrednice kako bi smo sigurno ispunili odgovornost koju imamo prema javnosti i ostavili KPMG u boljem stanju nego što smo ga zatekli za generacije koje će doći posle nas.

Svi zaposleni u KPMG-u su u obavezi da poštuju Kodeks ponašanja. Nastojaćemo da ispunimo visoke standarde koje postavlja naš Kodeks ponašanja kako bismo nastavili da stičemo povjerenje javnosti.

Bill Thomas

Predsednik, KPMGInternational

Uvod

Naša vizija je da budemo „jasan izbor“ za sve naše ljude, klijente i javnost, znajući kako da napravimo balans između globalne snage i konzistentnosti sa lokalnim odnosima.

Da bismo to postigli, stremimo da pokažemo kako:

- naši ljudi su izuzetni
- klijenti vide po čemu se razlikujemo od drugih
- javnost ima povjerenje u nas.

Ono što nam je potrebno da to ostvarimo je Kodeks ponašanja koji jasno određuje šta se očekuje od naših ljudi i promoviše konzistentnu KPMG¹ sredinu i kulturu.

¹ U ovom Kodeksu „mi“, „KPMG“, „nas“ i „naše“ se odnose na mrežu nezavisnih firmi članica koje posluju pod imenom KPMG i koje su povezane sa KPMG International ili sa jednom ili više navedenih firmi ili sa KPMG International. KPMG International ne pruža usluge klijentima. Nijedna firma članica nema ovlašćenje da stvori obavezu ili da obaveže KPMG International ili bilo koju drugu firmu članicu u odnosu na treća lica, niti KPMG International ima takva ovlašćenja da stvori obavezu ili da obaveže bilo koju firmu članicu.

Globalni kodeks ponašanja je namijenjen:

- svim našim zaposlenima, kako bi prepoznali što se od njih očekuje i koji nivo odgovornosti svako od njih ima i kako bi bili sigurni da se pridržavamo suštinskih Vrijednosti, u sopstvenom interesu, KPMG¹, klijenata i širih zajednica u kojima poslujemo
- našem rukovodstvu kako bi odluke koje donosi, primjere koje pruža i očekivanja koja ima od svojih kolega bili zasnovani na principima njihove odgovornosti i Vrijednostima naše organizacije
- novim i potencijalnim zaposlenim
- regulatorima, klijentima, dobavljačima i opštoj javnosti u nastojanju da razumiju vrijednosti organizacije sa kojom posluju.

KPMG Globalni kodeks ponašanja predstavlja dokument dostupan široj javnosti koji je dostupan na KPMG vebsajtu www.kpmg.com.

Kodeks ponašanja

Kodeks će biti revidiran u skladu sa komentarima i predlozima, a u slučajevima gdje su firme članice prilagodile Kodeks svojim lokalnim zahtjevima, one preuzimaju na sebe obavezu za njegovo sprovođenje i ažuriranje.

Kodeks povezuje našu Viziju da budemo „jasan izbor“ sa detaljnim politikama i procedurama koje naše firme članice i naši zaposleni slijede.

Naše Vrijednosti

Etičke vrijednosti čine osnov poslovne etike. KPMG Vrijednosti predstavljaju temelj našeg poslovanja. One definišu našu kulturu zasnovanu na raznolikosti i inkluziji i posvećenost najvišim principima ličnog i profesionalnog ponašanja.

Dajemo primjer — na svim nivoima svojim poslovanjem dajemo primjer ponašanja koji očekujemo jedni od drugih i koji očekujemo od klijenata naših firmi članica.

Radimo zajedno — podstičemo jedni druge i tako stvaramo snažnu i uspješnu saradnju.

Poštujemo pojedinca — poštujemo ljude zbog onoga što jesu i zbog njihovog znanja, stručnosti, iskustva kao pojedinca i kao člana tima.

Utvrđujemo činjenice i pružamo detaljan uvid — preispitujemo pretpostavke, utvrđujemo činjenice i jačamo svoju reputaciju pouzdanog i objektivnog poslovnog savjetnika.

Otvoreni smo i iskreni u komunikaciji — redovno razmjenjujemo informacije, saznanja i savjete na konstruktivan način i odvažno i objektivno rešavamo sporne situacije.

Posvećeni smo svojoj zajednici — radom u okviru naše zajednice kao odgovorni korporativni građani, proširujemo svoju stručnost, iskustvo i perspektive.

Iznad svega, poslujemo sa integritetom — stalno nastojimo da održavamo najviše profesionalne standarde, pružimo jasne savjete i da neprikosnoveno očuvamo svoju nezavisnost.

Cilj nam je da sprovodimo naše Vrijednosti, služimo za primjer i promovišemo etičko ponašanje.

Obaveze

A photograph of two men in business attire shaking hands in front of a large window. The window reflects the trees outside, and the floor is highly reflective, showing a clear mirror image of the men and the window. The man on the left is wearing a grey blazer and black trousers, while the man on the right is wearing a dark suit and a light blue shirt. They are both smiling and looking at each other.

KPMG i naši zaposleni imaju za cilj da se ponašaju u skladu sa zakonom, etikom i javnim interesom.

Dok se u osnovi nalaze usklađenost sa primjenjivim zakonima, propisima, standardima kvaliteta i profesionalnim standardima, naše obaveze prevazilaze samu usklađenost ka većim obavezama prema klijentima, našim kolegama i društvu u cjelini.

Naše zajedničke obaveze:

Usaglašenost sa zakonima, propisima i standardima

- U potpunosti smo usaglašeni sa svim zakonima, propisima i profesionalnim standardima koji su primjenjivi za nas.

Saradnja sa pravim klijentima i trećim licima

- Pažljivo procjenjujemo potencijalne klijente i treća lica sa kojima planiramo saradnju, uključujući i državne institucije. Faktore koje uzimamo u obzir pri procjeni su njihov integritet i okruženje u kom posluju.
- Nećemo saradivati sa klijentima ili ostvarivati poslovne odnose sa trećim licima koji ne postupaju u skladu sa našim osnovnim etičkim standardima, kao što je prikazano kroz naše Vrijednosti.

Fokus na kvalitetu

- Posvećeni smo pružanju usluge visokog kvaliteta, primjenjujući KPMG metodologije i procedure i sledeći profesionalne standarde.
- Prihvatamo samo angažmane koje možemo da izvedemo u skladu sa našim standardima visokog kvaliteta.
- Rešavamo sporne situacije na pravi način tako što primjenjujemo profesionalnu etiku i oslanjamo se na savjete iskusnijih kolega kako bismo donijeli ispravne zaključke.
- Nastojimo u svakom trenutku da zaštitimo i ojačamo KPMG brend i reputaciju.

Održavamo objektivnost i nezavisnost

- Održavamo našu objektivnost u poslu koji obavljamo i ne dozvoljavamo predrasude, konflikte interesa ili neprimjereno djelovanje koji bi u bilo kom trenutku uticali na naš profesionalni ili poslovni sud, čak i prilikom donošenja odluke da li prihvatiti klijenta ili angažman ili nastaviti saradnju.
- Održavamo i našu nezavisnost kao revizora, poštujući u potpunosti pravila, propise i standarde uz razumijevanje na koji način javnost može da vidi našu ulogu.
- Identifikujemo i rešavamo konflikte interesa prije prihvatanja angažmana koji bi predstavljao potencijalni konflikt.
- Imamo strogu politiku o poklonima i reprezentaciji koji su u najmanju ruku restriktivni u mjeri u kojoj zahtijevaju relevantni propisi.

Ne tolerišemo ilegalna ili neetička djela

- Ne tolerišemo ponašanje unutar KPMG-a, od strane klijenata, dobavljača ili zvaničnika sa kojima saradujemo koja su nezakonita, neetička i predstavljaju kršenje ljudskih prava.
- Ne prihvatamo niti nudimo mito, niti učestvujemo u korupciji i imamo nultu toleranciju za mito i korupciju u bilo kom obliku od strane bilo koga.

Zaštita podataka

- Štitimo povjerljive podatke klijenata i koristimo ih isključivo u poslovne svrhe.
- Poštujemo privatnost pojedinaca i povjerljivost njihovih ličnih podataka i lične podatke koristimo samo za svrhe za koje su dobijeni.
- Zabranjujemo korišćenje informacija za insajdersko trgovanje.
- Držimo sredstva i resurse na sigurnom i koristimo ih samo u odgovarajuće poslovne svrhe.
- Poštujemo intelektualnu svojinu KPMG-a, klijenata, naših konkurenata i trećih lica.

Poslovanje u skladu sa principima fer konkurencije

- Promovišemo KPMG usluge na pošten način i poslužemo u skladu sa principima fer konkurencije.
- Nedvosmisleno podržavamo cilj slobodnog i konkurentnog tržišta.

Podržavamo naše zaposlene da budu izuzetni

- Posvećeni smo obezbjeđivanju radne sredine u kojoj nema zlostavljanja, uključujući i seksualno uznemiravanje.
- Posvećeni smo jednakosti i kulturi u kojoj nema mjesta diskriminaciji, bilo da je zasnovana na rasnoj, etničkoj, polnoj, seksualnoj orijentaciji, polnom identitetu, invaliditetu, starosti, bračnom statusu ili religijskom opredjeljenju.
- Ophodimo se prema svima sa poštovanjem i dostojanstvom.
- Cijenimo, veličamo i stvaramo inkluzivno okruženje gdje svi mogu da napreduju.
- Poštujemo balans između poslovnog i privatnog života.
- Obezbeđujemo zaslužene i adekvatne naknade za rad.
- Pružamo bezbjedno i zdravo radno okruženje.
- Ulažemo u profesionalni razvoj naših ljudi da bi ostvarili svoj puni potencijal.

- Podstičemo naše ljude da postavljaju pitanja koja se odnose na etiku i profesiju bez straha od mogućih posljedica.
- Obučavamo naše ljude da postupaju objektivno, etički i profesionalno.

Odgovorno korporativno građanstvo

- Postupamo u skladu sa načelima odgovornih korporativnih građana, preuzimajući aktivnu ulogu u globalnim inicijativama koje se odnose na klimatske promjene, održivost i međunarodni razvoj.
- Slijedimo Deset principa Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija.
- Podstičemo dobro korporativno građanstvo.
- Unapređujemo ulogu računovodstvene profesije i gradimo povjerenje u globalna tržišta kapitala.
- Doprinosimo efikasnijem radu tržišne ekonomije.
- Vodimo računa o uticaju na životnu sredinu sa ciljem da svedemo štetni uticaj na najmanju moguću mjeru.
- Saradujemo sa drugim kompanijama, vladama i dobrotvornim organizacijama na jačanju lokalnih zajednica.

Gradimo povjerenje javnosti

- Znamo da je način na koji zaposleni u KPMG-u rade važan kao i sam njihov rad. To zahtijeva stalni fokus na kvalitet imajući u vidu, prije svega, odgovornost zbog povjerenja javnosti za sve što radimo, radeći svakoga dana pravu stvar na pravi način.
- Utvrđivanje pravog tona sa vrha je veoma važno. Važno je stalno jačanje obaveze da kao lideri i profesionalci stičemo povjerenje javnosti.
- Povjerenje javnosti se gradi i kroz angažovanje sa većom grupom spoljnih zainteresovanih strana — od regulatora, investitora i klijenata do lokalnih zajednica i ostalih zastupnika građanskog društva. Ponekad ovakve diskusije predstavljaju izazov, ali i donose različite perspektive i novi način razmišljanja o tome kako KPMG firme mogu da nastave da razvijaju i ispunjavaju očekivanja promjenljivog poslovnog okruženja i društva.

Ostali detalji o obavezama KPMG-a radi jačanja povjerenja javnosti mogu se naći u našem posljednjem *Izveštaju o transparentnosti* na stranici www.kpmg.com.

Odgovornosti — primjena Kodeksa

Smjernice

Kodeks služi kao okvir koji može pomoći pri donošenju etičkih odluka.

Firme članice treba da obezbijede prilagođene primjere o ispunjenju naših Vrijednosti, uključujući i određena očekivanja za različite nivoe osoblja i odgovornost koju imaju kao pojedinci.

Odgovornosti pojedinca

Svi u KPMG-u treba da:

- **Budu informisani u vezi sa zakonima, regulativom, profesionalnim standardima i KPMG politikama koje su primjenjive na njih tokom rada.** Učestvujte u obukama, čitajte dopise, koristite KPMG resurse i konsultujte se uvijek kada je to neophodno.
- **Budite istrajni protiv pritiska za postizanje nekog cilja ili neprihvatljivog načina ponašanja.** Nikada ne smijete kompromitovati KPMG Vrijednosti. Nemojte strahovati da izrazite drugačije mišljenje ili da saopštite poruku koja drugima može biti nepoželjna.
- **Obavljajte lične poslove u skladu sa Kodeksom.**
- **Iznesite svoje mišljenje ako vam nešto ne djeluje ispravno.** Naši zaposleni imaju odgovornost da iznesu svoje mišljenje kada vide ponašanje koje nije u skladu sa našim Vrijednostima. Pogledajte sljedeću stranu "Gdje da potražite pomoć".
- **Posavjetujte se sa drugima.** Od vas se ne očekuje da znate sve. Konsultujte se ako smatrate da ste vi ili neko drugi možda napravili grešku.

Odgovornosti rukovodstva

Ako imate ulogu rukovodioca – bilo da ste partner ili da ste odgovorni za rad manjeg tima — takođe treba da:

- **Vodite ličnim primjerom.** Pokažite svojim djelima šta znači postupati sa integritetom i u skladu sa principima Kodeksa. Budite spremni da uradite pravu stvar.
- **Pružite podršku svom timu.** Potrudite se da ljudi koje vodite poznaju i razumiju Kodeks i imaju pristup resursima koji su im potrebni kako bi se pridržavali principa KPMG Vrijednosti.

- **Razvijajte svoj tim.** Postavite jasne, mjerljive i motivišuće ciljeve koji promovišu etičko ponašanje i najviše standarde u pružanju usluga klijentima.
- **Podržavajte standarde koji su za primjer.** Kao rukovodilac, trebalo bi da istrajno i pravično primjenjujete KPMG vrijednosti i standarde i da među onima koje vodite promovišete ponašanje u skladu sa Kodeksom.
- **Objasnite svoje odluke.** Detaljno i s pažnjom odgovorite svima koji u najboljoj namjeri postavljaju pitanja.
- **Budite odgovorni.** Budite spremni da preuzmete ličnu odgovornost za sve propuste u vašem ponašanju kao i onih koji su dio vašeg tima.

Rešavanje etičkih dilema

Naše etičko ponašanje— odnosno, naše lično prepoznavanje onoga što je prikladno, ispravno i što je za opšte dobro svih nas— trebalo bi da odredi naš odgovor u svakoj situaciji u kojoj se nađemo tokom rada u KPMG-u. To ponašanje mora da bude jasno usklađeno sa svim relevantnim zakonima, propisima, standardima i KPMG politikama. U isto vrijeme, ono treba da odražava i širi etički pristup, koji obuhvata i naše Vrijednosti i Obaveze.

To se odnosi na lične postupke i postupke tima ili firme članice u cjelini.

Lista etičkih pitanja koja se nalazi u prilogu pripremljena je sa ciljem da vam pomogne da se odlučite na koji način bi trebalo da odgovorite kada ste suočeni sa svakodnevnim dilemama kao i sa teškim odlukama ili situacijama.

Uvijek postavite sebi sledeća pitanja:

- Da li je moje ponašanje u skladu sa KPMG Vrijednostima, etičkim ili profesionalnim standardima?

- Da li je moje ponašanje u skladu sa KPMG politikom i relevantnim zakonima ili propisima?
- Da li je moja odluka u skladu sa ispravnim ponašanjem?
- Da li je moja odluka zasnovana na odgovornom profesionalnom rasuđivanju?
- Da li mogu da donesem objektivnu odluku ili treba da se posavjetujem sa nekim?
- Ukoliko se ne konsultujem sa nekim u vezi sa mojom odlukom, da li bi se to kasnije moglo smatrati greškom?
- Da li sam siguran da moja odluka neće ugroziti reputaciju i brend KPMG-a ukoliko se objelodani?
- Da li su postupci kolege ili klijenta u skladu sa relevantnim zakonima, propisima ili etičkim standardima i sa KPMG politikama, ako je reč o kolegama?

Ako je odgovor na bilo koje od ovih pitanja „ne“ ili niste sigurni, onda vam je potreba pomoć. To se odnosi na situacije gdje :

- niste potpuno sigurni u tumačenje relevantnih politika, zakona, propisa ili profesionalnih standarda od kojih mnogi mogu da budu složeni
- različita mišljenja čine vaše dalje korake nejasnim
- potencijalni postupci, propusti ili odluke koje donosite stvaraju vam nelagodnost
- situacija u koju ste uključeni je kompleksna ili visoko rizična.

Gdje da potražite pomoć

Pomoć i smjernice su vam uvijek na raspolaganju. Od vas se ne očekuje (i ne treba ni da pokušavate) da sami rešavate kompleksne situacije.

Postoje razni načini da dobijete pomoć koja vam je neophodna, a na vama je da izaberete onaj koji smatrate da najviše odgovara konkretnoj situaciji. Pomoć vam mogu pružiti:

- Vaš supervizor, menadžer odgovoran za sektor ili mentor
- Partner odgovoran za angažman na kom radite
- U vašoj firmi članici KPMG mreže:
 - Partner za etiku i nezavisnost
 - Partner za upravljanje rizicima
 - Zaposleni u odjeljenju za ljudske resurse
 - Interna pravna služba.

Ukoliko vam je neprijatno da razgovarate sa nekim, možete da koristite:

- SOS telefon vaše firme članice ili ombudsman
- Međunarodni SOS telefon - posjetite sledeći link za više detalja.

Osim toga, na raspolaganju su vam po potrebi i regionalni ili globalni resursi za pružanje pomoći ili savjeta, kao i za prijavljivanje sumnji. U te resurse spadaju:

- Regionalni rukovodilac za upravljanje kvalitetom i rizicima
- Regionalni partner za upravljanje rizicima
- Globalno odjeljenje za upravljanje kvalitetom i rizicima
- Međunarodna pravna služba.

Poštovanje Kodeksa

Svi zaposleni u KPMG-u su u obavezi da postupaju u skladu sa Kodeksom ponašanja i da potvrde svoju usklađenost sa Kodeksom.

Zaposleni u KPMG-u su u obavezi da prođu kroz redovnu obuku koja se odnosi na Kodeks.

Globalni Kodeks ponašanja podsjeća svakoga od nas kako da postupamo bez obzira na izazove sa kojima se suočavamo kao profesionalci u našem lokalnom poslovnom okruženju.

Iznesite svoje mišljenje

Ukoliko vidite nešto što Vam stvara neprijatnost, ohrabrujemo Vas da to kažete. To podrazumijeva i situacije gdje mislite da kolege postupaju na neprimjeren način ili protivno Kodeksu.

Svi zaposleni u KPMG-u su odgovorni za prijavljivanje i u obavezi su da prijave bilo kakav postupak koji bi potencijalno mogao da bude nezakonit ili predstavlja kršenje naših Vrijednosti, KPMG politike, primjenjivih zakona, propisa i profesionalnih standarda.

KPMG će preduzeti mjere u slučajevima gdje je utvrđeno nepoštovanje Kodeksa ili relevantnih pratećih politika ili procedura.

Ovo uključuje i situacije kada znate ili sumnjate da su kolege, klijenti ili strane povezane sa klijentima ili dobavljačima, podizvođačima ili povezana treća lica angažovana, ili mogu biti angažovana, u nezakonitim ili neetičkim aktivnostima.

Nije važno koliko je mali ili veliki problem ili ko je umiješan.

Pojedinci koji sa dobrom namjerom podnesu prijavu neće trpjeti nikakvu štetu bez obzira da li je njihova sumnja na kraju bila osnovana. Svim firmama članicama i zaposlenima u KPMG-u je zabranjeno da se svete pojedincima koji su iznijeli svoju sumnju i progovorili sa dobrom namjerom. Osveta predstavlja ozbiljan prekršaj prema Kodeksu ponašanja i svaki takav postupak od strane zaposlenog u KPMG-z biće predmet disciplinske mjere.

Kontakt

Zahvalni smo vam na komentarima i predlozima za unapređenje našeg Kodeksa ponašanja. Ako mislite da smo nešto propustili ili da može da se poboljša, obavijestite nas na globalcodeofconduct@kpmg.com.

kpmg.com/socialmedia

© 2018 KPMG d.o.o. Podgorica, crnogorsko društvo s ograničenom odgovornošću, član KPMG mreže nezavisnih firmi članova povezanih sa KPMG International Cooperative („KPMG International“), švajcarskim pravnim licem. Sva prava zaštićena.

KPMG ime i logo su registrovani zaštitni znaci ili zaštitni znaci KPMG International.

Dizajnirao: Evalueserve.

Ime publikacije: Globalni Kodeks ponašanja

Broj publikacije: 133618-G

Datum izdavanja: Jun 2018